

РЕШЕНИЕ

№ 6206

гр. София, 23.05.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 12.04.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Антоанета Аргирова

ЧЛЕНОВЕ: Петя Стоилова

Анастасия Хитова

при участието на секретаря Макрина Христова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **11849** по описа за **2023** година докладвано от съдия Петя Стоилова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по касационна жалба на адвокат Ю. от САК, служебен процесуален представител на Е. Д. М., против Решение № 5849 от 09.10.2023 г., постановено по административно дело № 6987/2016 г. по описа на АССГ, 6 състав, с което е отхвърлен предявеният от М. срещу Министерство на правосъдието иск за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 10 000 лева от незаконосъобразни действия, извършени на 06.06.2016г. при настаняване на ищеца в помещение за временен престой в Софийски районен съд, [населено място], [улица]. В касационната жалба се навеждат доводи за неправилност на решението, като постановено при нарушение на материалния закон, съществени нарушения на съдопроизводствените правила и необоснованост – касационни основания по чл. 209, т. 3 от АПК. Претендира се отмяна на постановения съдебен акт и се иска уважаване на предявения иск за причинени неимуществени вреди вследствие на незаконосъобразни действия и бездействия на служители при ответника - Министерство на правосъдието, спрямо ищеца, който на 06.06.2016 г. бил доведен от Софийски централен затвор в Софийски районен съд и поставен в ареста на съда в [населено място], [улица], № 6 в нечовешки условия.

Касационната жалба е конкретизирана от касатора М. с жалба, вх. № 15350 от

26.10.2023 г. по описана ВАС, с което поддържа тезата, че искът е доказан по основание и размер. Сочил, че на 06.06.2016 г. е заведен в арестното помещение на СРС в 7:30 часа, където е стоял до 12:00 часа, а не както е прието в мотивите на оспореното решение - само 25 мин. Счита за доказано, че ответникът е нарушил чл.3 от ЕКЗПЧ и чл.2, чл.7, чл. 10 и чл.14 от МПГПП на ООН. Искане се отмяна на решението на едноличния състав на административния съд и произнасяне по съществото на спора с уважаване на предявения иск, а в условията на евентуалност делото да бъде върнато за ново разглеждане от друг състав на АССГ.

В съдебно заседание касаторът е представляван от процесуалния си представител адв. Ю., който поддържа касационната жалба, няма доказателствени искания и не сочи нови доказателства.

Ответникът – Министерство на правосъдието, редовно уведомен, не взема участие в съдебното производство и не ангажира становище по касационната жалба.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на касационната жалба и правилност на обжалваното решение.

Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211, ал. 1 АПК от надлежна страна, за която съдебният акт е неблагоприятен, поради което е процесуално допустима.

Пред настоящата инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства. По смисъла на чл. 220 АПК съществува забрана за фактически установявания в касационното производство, като правомощията на съда се изразяват само в преценката дали първоинстанционният съд правилно е приложил относимите материалноправни норми и дали неговото решение е валидно и допустимо.

Решението е валидно, допустимо и правилно.

Производството по чл. 203 и сл. от АПК, вр. чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ пред Административен съд София - град се е развило по предявен от Е. Д. М. против Министерство на правосъдието иск за заплащане на сума в размер на 10 000 лв., представляващи обезщетение за неимуществени вреди, причинени на ищеца на 06.06.2016 г. - поставен в изключително лоши хигиенни и битови условия в ареста в СРС, на адрес [улица], № 6, който бил под земята, мръсотия, смрад, боклуци, липса на въздух, тъй като нямало прозорец, нямало тоалетна, вода, навсякъде паяжини; на М. му станало лошо, като това довело до психическо разстройство, главоболие, депресия, високо кръвно; не е могъл да води и делото си както трябва. По времето на престоя в помещението на СРС, вследствие от незаконосъобразни действия и бездействия на служители при ответника - Министерство на правосъдието, на ищеца е нанесен психически тормоз и се е почувствал унижен от нечовешките, нехуманни и унижителни условия, в които е бил поставен. От изключително лошите хигиенни и битови условия в ареста в СРС и подигравката с неговата личност е претърпял неимуществените вреди.

Едноличният състав на АССГ в хода на делото е указал на страните доказателствената тежест, с оглед характера на съдебното производство. От страна на ищеца са ангажирани гласни доказателства (разпитан е един свидетел), а ответникът е представил писмени такива, сред които и заповед № ЛС-04-857/06.06.2012г. на Министъра на правосъдието, с която е възложено на председателя и административен ръководител на Софийски районен съд стопанисването на имот – публична държавна собственост, находящ се в [населено място], Столична община, район „Л.“, [улица]. Представени са и писмени доказателства от ГД „Изпълнение на наказанията“ Затвора – [населено място]. Със събирането им решаващият съд е изяснил фактическата

обстановка, въз основа на която е направил и своите правни изводи.

Установено е, че на процесната дата 06.06.2016г., съгласно Заповед № 3-615 от 03.06.2016г. на директора на ОД „Охрана“ – С., ищецът Е. М. е бил конвоиран от Софийски централен затвор до Софийски районен съд, [улица], № 6, за участие в съдебно заседание по дело № 21849/2014г. След приключване на заседанието е бил конвоиран обратно в СЦЗ. Конкретно е прието е, че в 11:15 часа ищецът е бил приведен в помещенията за временен престой на СРС, а за времето от 11.30 ч. до 11:50 часа е бил в съдебна зала. В 11:50 часа е конвоиран от съдебната зала до помещенията за временен престой и изолация и в 12 часа е конвоиран в СЦЗ, т.е. престой от 25 минути. В решението е посочено, че така посоченият от ответника престой като време не е оспорван от ищеца. Съдът е съобразил, че справка от Затвора С. сочи, че Е. М. е конвоиран в арестното помещение в 11:30 ч. При престоя в помещенията на СРС на въпросната дата ищецът е бил в помещение № 3, в което по същото време не е имало други задържани лица.

С обжалваното решение административният съд е достигнал до извод, че към 06.06.2016 г. Министерство на правосъдието не е стопанисвало пряко процесните помещения в сградата на СРС, поради което и няма преки задължения по поддръжката им и съответно неговото бездействие не е в причинна връзка с преживяното от ищеца. Отделно от това, въз основа на установените по делото факти, при обсъждане доводите на страните, съдът е изложил мотиви, че исковата молба е неоснователна, тъй като в случая не се установява да е причинена вреда, така както се твърди, доколкото престоят в самото помещение е бил общо 25 минути на посочената дата и ищецът е бил сам в помещението. За да приеме този резултат, съдът се е позовал на практика на ВАС и ЕСПЧ.

Настоящата инстанция намира, че първоинстанционният съд е направил прецизен анализ на събраните доказателства, които не са били оспорени с представянето на други такива и правилно е достигнал до извода, че искът е неоснователен.

Правилно в съдебното решение се посочва, че до изменението на чл.130а на Конституцията на Република България (ДВ, брой 100 от 18 декември 2015 г.) имуществото на съдебната власт се управлява от Министъра на правосъдието. Местоположението и видът на помещенията за временен престой и изолация на задържани се определят при проектирането на обектите на съдебната власт. Съгласно чл.16, ал.1 от Наредба № 4 от 10 януари 2008 г. инвестиционният проект на обект на съдебната власт се приема от експертен технически съвет при министъра на правосъдието. Що се отнася до хигиенните условия в такива помещения, поддръжката им е задължение на органите/длъжностните лица, които са отговорни за стопанисването на сградата. Съгласно чл.388, ал.1 от Закона за съдебната власт (в редакцията съгласно ДВ,бр.33 от 30 април 2009г.) министърът на правосъдието разпределя ползването на недвижимите имоти, предоставени на съдебната власт, между отделните нейни органи и може да възлага стопанисването им на административните им ръководители.

Действително, видно от заявеното в исковата молба, ищецът не твърди вреди, свързани с изграждането на сградата, а претенцията е насочена срещу Министерство на правосъдието, в качеството му на собственик на сградата, който не е осъществил необходимият контрол по стопанисване във връзка с хигиенните и битови условия в определени помещения в същата. По делото е установено по категоричен начин, че със заповед № ЛС-04-857/06.06.2012 г. на министъра на правосъдието на председателя

и административен ръководител на Софийски районен съд е възложено стопанисването на имот – публична държавна собственост, находящ се в [населено място], Столична община, район „Л.“, [улица], представляващ урегулиран поземлен имот I, кв. 60, местност „Л. III част“, с площ 2522 кв.м., заедно с построената в него сграда със застроена площ от 1410.31 кв.м. Следователно, към процесната дата - 06.06.2016 г., помещенията, ползвани за престой на конвоирани задържани или лишени от свобода лица, в сградата на СРС, не са стопанисвани от Министерство на правосъдието и последното не е имало нормативно закрепено задължение да поддържа хигиената в тях.

Съгласно чл.1, ал. 1 ЗОДОВ правото на обезщетение възниква, когато са претърпени вреди от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на органи или длъжностни лица на държавата или общината при или по повод изпълнение на административна дейност. Основателността на иска предполага предварителното установяване на конкретни, кумулативно налични предпоставки: незаконосъобразно действие или бездействие или акт на административен орган или длъжностно лице на държавата или общината; настъпила вреда от такъв административен акт, действие или бездействие; да е налице пряка и непосредствена връзка между незаконосъобразното действие/ бездействие (тъй като в случая не се твърди незаконосъобразен акт) и настъпилата вреда. Установеното по делото обстоятелство, че Министерството на правосъдието към процесната дата не е било отговорно за стопанисването и поддържането на хигиената в арестното помещение на Софийски районен съд доказва, че не е налице първата предпоставка за ангажирането на отговорността по чл.1 от ЗОДОВ, а именно: не могат да се установят бездействия на органи и длъжностни лица на ответното министерството, които да са в противоречие на вменени по силата на закона задължения за определени действия по поддържане на хигиената в помещението. При липса на незаконосъобразна административна дейност или на фактическа такава по поддръжка на сградата при или по повод на административна дейност, правилно първоинстанционният съд е приел исквата молба за неоснователна. По отношение на вредите, също от събраните доказателства – разпит на свидетелят Б. не могат да се установят претендираните вреди за ищца, доколкото не са доказани неговите твърдения за престой в помещението от 7,30ч. до 12,00ч. на 06.06.2016г.

С цел изчерпателност, следва да се отбележи, че в първоинстанционното решение е цитирана и заповед № АС-230/22.11.2011 г. на председателят на СРС. Посочено е, че със заповедта за нуждите на Главна дирекция „Охрана“ към Министерство на правосъдието са били предоставени помещения, прилежащи към сградата на съда, находящ се на адрес [населено място], [улица]: арест – две помещения, коридор, WC и килии в сутерена на сградата. В тази връзка е приет извод, че надлежен ответник, към който М. е следвало да насочи иска си е Главна дирекция „Охрана“. Тази заповед не е представена по делото, поради което първоинстанционният съд необосновано е определил като надлежен ответник ГД „Охрана“. Последното не рефлектира върху извода, че процесните помещения в сградата на СРС към 06.06.2016 г. не са били стопанисвани от Министерство на правосъдието и така предявения срещу него иск е неоснователен, а решението на първоинстанционния съд е правилно и следва да се остави в сила.

Претенция за присъждане на юрисконсултско възнаграждение от страна на касационния ответник не е заявена, поради което съдът не дължи произнасяне в тази

насока.

Водим от изложеното и на основание чл. 221, ал. 2 от АПК, XII тричленен състав на Административен съд София - град

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 5849/09.10.2023 г., постановено по административно дело № 6987/2016 г. по описа на АССГ.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.